

શ્રી સ્વામિનારાયણ

શ્રીહરિનાં દિવ્ય ચરિત્રો કલ્યાણકારી છે

- શાસ્ત્રી હરિપ્રિયદાસ (ગાંધીનગર)

“સંત જમે તે બેણો હું જમું રે,
સંત ભમે તે કેડ્યે હું ભમું રે”

સંતનો મહિમા કહેતાં સ્વામિનારાયણ ભગવાન સભામાં કહેવા લાગ્યા કે હે સંતો ! તમે તો આખા જગતને પૂજ્ય છો. તમારી સેવા કરે તેણે ભગવાનની સેવા કરી છો.

પ્રભુનાં આ વચનો સુણીને સભામાં બેઠેલા વડતાલના ગોસાંઈ નારણગીરીએ કહું કે મહારાજ ! આવતી કાલે આ બધા સંતોને મારા તરફથી શીરો જમાડો. પ્રભુએ ગોસાંઈજીની વિનંતી સ્વીકારી.

બીજા દિવસે સરસ મજાનો મગમગતો શીરો તૈયાર થયો. સ્વામિનારાયણ ભગવાન થાળ જમ્યા અને પછી સંતોને જમવા બેસાર્યા. “પોતે પ્રભુ પીરસનાર” ભગવાન સ્વયં સ્વહસ્તે પીરસતા હોય અને પ્રભુના હાથનો પ્રસાદ એ જ જેમનું જીવન હોય એવા સંતોને શ્રીહરિએ ખૂબજ પ્રેમથી શીરો જમાડ્યો. ગોસાંઈજ પણ સાથે જમવા બેઠેલા.

એ સમયે આજના યજમાન એ ગોસાંઈજ જમતાં જમતાં મહારાજને કહેવા લાગ્યા કે પ્રભુ ! સંતોને બરાબર શીરો જમાડ્યો, બરાબર પીરસાજો. સંતો બધા જમી રહ્યા હતા. એટલે મહારાજ શીરાનું પાત્ર લઈને ગોસાંઈજ પાસે આવ્યા. એક માણસ ધરાઈને જમે એટલો શીરો હતો. જેવાં મહારાજ બાજુમાં આવ્યા એટલે ગોસાંઈજ જમતાં જમતાં જમવાનું પાત્ર લઈને ઉભા થઈ ગયા અને દોડવા લાગ્યા. એમની પાછળ પાછળ મહારાજ પણ દોડવા લાગ્યા. આગણ ગોસાંઈજ અને પાછળ મહારાજ. પ્રભુના હાથમાં શીરાનું પાત્ર છે. એમાંથી શીરો લઈને પ્રભુ ગોસાંઈજની પાછળ ઉડાડવા લાગ્યા. જ્યાં સુધી પાત્રમાં શીરો હતો ત્યાં સુધી પ્રભુ ગોસાંઈજની પાછળ શીરો ઉડાડતા ઉડાડતા દોડ્યા. અને પછી પાછા વળ્યા ત્યારે ગોસાંઈજ ને હાશ થઈ ને પાછા આવીને સૌની સાથે સભામાં બેઠા.

ઝૂંઝૂંગા ઝીંઝીંધૂંદિક્યા!

સંપાદક : શાસ્ત્રી હરિકેશવદાસજી
(ગાંધીનગર)

એ સમયે ત્યાં ઉભેલા સંતો અને ભક્તો પરમાત્માનું આ ચરિત્ર જોઈને ખૂબ હસવા લાગ્યા. બધાને આનંદ આનંદ થઈ ગયો.

હુલા ભક્તો ! આધારનંદ સ્વામી ઈષ્ટટેવ સ્વામિનારાયણ ભગવાનનું આ દિવ્ય લીલાચરિત્રને આદેખીને એમ કહે છે કે પોતાના ભક્તોને આનંદ આપવા માટે આવાં રમૂજ ચરિત્રો ભગવાન કરે છે. રમૂજ સાથેના આવા ચરિત્રોના દર્શન કે સંકીર્તનથી ભગવાનના ભક્તોને ખૂબ જ આનંદ આવે છે. અને આવા ચરિત્રો સહેજે સહેજે યાદ રહી જાય છે. અને ગીતાળમાં ભગવાને કહું છે કે -

“જૂન્મ કર્મ ચ્યામે દિવ્યં એ વયો વેત્તિ તત્ત્વતः”

ભગવાનનાં તમામ લીલાચરિત્રો દિવ્ય છે. કલ્યાણકારી છે, સુખકારી છે એવું જે સમજે છે તે દેહનો ત્યાગ કરી સહજતાથી ભગવાનને પામે છે.

સરપંચનું કામ થઈ ગયું

- સાધુ શ્રીરંગદાસ (ગાંધીનગર)

થોડાક વર્ષો પહેલાની વાત છે. આપણા સંપ્રદાયમાં એક મહામહોત્સવ ઉજવાયેલો. તેમાં એક ગામના સત્યાંગીઓ આગ્રહ પૂર્વક સ્થાનિક સરપંચશ્રીને લઈ આવેલા કથા-વાર્તા, પ્રવચનો, દર્શન વગેરે સરપંચના.

શ્રી સ્વામિનાગયાણ

હૈયામાં ન ઉત્ત્યુ. એહૈયામાં એવી પાત્રતા ન હતી.

ગામડામાં રહેતા ખેડૂતના ઘરમાં એક ટોપલો એવો હોય છે. જેમાં દરરોજ સવારે ભેંસનું છાણ ઉપાડાય. એ ટોપલામાં ગુલાબના કુલ ભરવાથી સુગંધિત થતો નથી. કારણ કે દરરોજ એમાં છાણ ભરાતું હોય છે. વ્યવહારને સંસાર અખંડ જેના મગજમાં ભરાય કરતા હોય એના હદ્યમાં કથાવાર્તાના શબ્દો ન ઉત્તરે. પણ આ સરપંચના મનમાં એક નોંધ લેવાઈ ગઈ. ઓ હોહો. લાખો માણસો આયા છે! કેવું સરસ જમાડે છે! શું ફટાફટ પીરસાય છે! ધક્કા મુક્કી નહીં. ધોંઘાટ નહીં! હાકોટા નહીં! પડકારા નહીં! લાખો માણસો ખાતા જાય છે. કશી ખબરેય પડતી નથી કેવી રીતે આ પીરસે છે. શું જુવાનિયા મંડ્યા છે! ઉત્સવની વ્યવસ્થા એવી યાદ મગજમાં રહી ગઈ. પાછા વળતાં ગામના ભક્તોને કહે, આપણે ત્યાં ફિલાણાને ત્યાં લગ્ન હતા, પાંચસો માણસો જમવાના હતા. તોય ધક્કા મુક્કી થઈ પડી. મારા મારી થઈ પડી. અને અહીં જુઓ, તમારા સ્વામિનારાયણ વાળાને ત્યાં મોટો ચમત્કાર છે હો! લાખો માણસો જમી ગયા. પાંચ કલાકમાં, ખબર ન પડી! કોઈ ધોંઘાટ નહીં! અવાજ નહીં! પછી તો જ્યાં જાય ત્યાં એ જ વાત કરે. આ સ્વામિનારાયણ વાળાનું કહેવું પડે હો. ચૂપચાપ જમીને ચાલતા થાય. કોઈ અવાજ સરખો ન કરે. ધોંઘાટ નહીં! ગોકીરો નહીં! કોઈ સત્સંગી ક્યાંય મળી જાય. બહારગામ ગયા હોય તારે બોલવા જ માંડે. તમારા સ્વામિનારાયણ વાળાનું કહેવું પડે હો. ખાવા પીવાની વ્યવસ્થા તો તમારી જ! કોઈ ધક્કા મુક્કી નહીં. ઉત્સવની એ વાત હૈયામાં ઉત્તરી ગયેલી. પાંચ-સાત વરસ પછી જીવાદોરીનો છેડો આવ્યો. ગરગડી ફરતી અટકવા માંડી

એટલે કે બિમાર પડ્યા. ત્યાં બધા ખબર કાઢવા આવે. કેમ છો? સારું છે? બાજુમાં ઉભેલા બૂમો પાડે. જુઓ આ દીકરીનો દીકરો આવ્યો ને આ ભત્રીજો આવ્યો. ગામના આગેવાન હતા. એટલે બધા હરિલક્તો પણ આવે. જુઓ આ ભગત આવ્યા. સરપંચ માંડ માંડ આંખો ઉચી કરે. અને એ વખતે પાછા બોલવા માંડે તમારા સ્વામિનારાયણવાળાનું કહેવું પડે હો ખાવા-પીવાની વ્યવસ્થામાં બહુ જબરા. એ રીતે સ્વામિનારાયણ શંદ મુખમાં બોલાયા કરે. એમ બોલતા બોલતા દેહ છોડી દીધો. એના જીવની સદ્ગતિ થઈ! આ ઉત્સવ સમૈયાનું રહસ્ય છે. કોઈ એવો જીવ આવ્યો હોય. જેણે જિંદગીમાં ભગવાનનું ભજન સ્મરણ કંઈ ન કર્યું હોય પણ એકાદ પ્રસંગ અહોભાવથી યાદ રહી જાય તો એનો બેડો પાર થઈ જાય છે.

માટે જ શ્રીજ મહારાજે પ્રથમના ગીજા વચ્ચનામૃતમાં કહ્યું છે કે “ભગવાને જે જે સ્થાનકને વિષે જે જે લીલા કરી હોય તે જો સાંભરી આવે અથવા સત્સંગી સાંભરી આવે અથવા બ્રહ્મચારીને સાધુ સાંભરી આવે તો તેને યોગે કરીને ભગવાનની મૂર્તિ પણ સાંભરી આવે. અને તે જીવ મોટી પદવીને પામે અને તેનું ધંશું રૂદું થાય. તે માટે એમે મોટા મોટા વિષ્ણુયાગ કરીએ છીએ. તથા જન્માષ્ટમી અને એકાદશી આદિક ત્રતના વર્ષોવર્ષ ઉત્સવ કરીએ છીએ ને તેમાં બ્રહ્મચારી, સાધુ, સત્સંગીને બેળા કરીએ છીએ અને જો કોઈક પાપી જીવ હોય ને તેને પણ જો એમના અંતકણે સમૃતિ થઈ આવે તો તેને ભગવાનના ધામની પ્રાપ્તિ થાય.”